DVOJTÝŽDENNÍK ŽELEZIARNÍ PODBREZOVÁ a.s.

PODBREZOVAN

ZALOŽENÝ V ROKU 1930

7

ROČNÍK LXXVI
3. APRÍL 2020
WWW.PODBREZOVAN.SK

Editoriál

P. Motyčková

Aj Veľká noc ide s dobou. Otázne je, ako bude vyzerať tá tohtoročná? V kostoloch je ticho. Momentálna situácia nedovoľuje ani väčšie rodinné návštevy, nie to ešte verejné stretnutia. Možno nám tohtoročná Veľká noc ukáže, že čas strávený s rodinou nie je len klišé, ale je to skutočne dôležité, že prechádzka po čerstvom vzduchu bez rúška je viac než potrebná a že rodiny sa nenavštevujú lebo musia, ale preto, že chcú. Aj naše stoly budú pravdepodobne obsahovať menej jedla a menej druhov koláčov. Kúpači na dvere nezaklopú, a tak možno v budúcom roku bude povestná nepríjemná oblievačka o to viac vzácnejšia.

Nech budete prežívať veľkonočné sviatky akokoľvek, prajme si v tomto období hlavne zdravie. Vezmime si aspoň čosi od našich predkov a verme, že s príchodom jari odchádza všetko „staré“ a „zlé“ a s pribúdajúcimi slnečnými lúčmi sa aj na nás usmeje šťastie.

čítajte na strane 4

Prebúdzajúca sa príroda objektívom I. Kardhordovej

S Ing. Ľubošom Ďurinďákom, generálnym riaditeľom Tále a.s. na aktuálnu tému

Pandémia ovplyvní všetky odvetvia národného hospodárstva

P. Motyčková
noviny@zelpo.sk

Vzhľadom na súčasnú situáciu skončila zimná sezóna skôr. Zo začiatku však bola veľmi úspešná a lyžiarske stredisko Tále spustilo prevádzku skôr ako ostatné. Ako hodnotíte túto, hoci krátku, sezónu?

- Tak, ako sme už niekoľkokrát avizovali, zima prichádza pomerne neskoro a vyznačuje sa veľmi rýchlymi a krátkymi striedaniami mrazivých dní a dlhšieho obdobia teplých dní. Zmeny počasia sú neraz sprevádzané silným vetrom, až víchricou. To sú všetko podmienky, ktoré enormne sťažujú výrobu snehu, a tak sa doba vhodná na zasnežovanie skracuje doslova na hodiny. V tejto situácii je nesmierny tlak na ľudí a pripravenosť techniky, aby v inkriminovanom čase nedošlo k poruche techniky či zlyhaniu ľudského faktora.

Ako sa hovorí, šťastie praje pripravenému a my sme to šťastie mali. Stihli sme spustiť sezónu včas a v jej začiatku sme boli medzi dvanástimi strediskami z približne stotridsiatich v prevádzke. Dúfame, že ani v budúcnosti nás šťastie neopustí, ale tomu sa dá napomôcť dokonalou údržbou a novými investíciami do pokrokových technológií zasnežovania, ktoré nám umožnia pripraviť svah v čo najkratšom čase tak, aby sme sa mohli udržať na špici lyžiarskych stredísk na Slovensku.

Pokiaľ chceme hodnotiť túto sezónu, musím konštatovať, že bola jedna z najťažších. Napriek tomu sme stihli otvoriť všetky podstatné zjazdovky už pred Vianocami. Následné veterné smršte a odstávka elektrickej energie nám neumožnili prevádzkovať stredisko tri dni, veľmi teplé počasie, dážď, silný vietor ďalšie dni, čo sa zákonite odzrkadlilo na tržbách. Korunu všetkému nasadil koronavírus COVID-19, kedy sme na základe rozhodnutia Krízového štábu SR museli predčasne uzatvoriť stredisko, hoci snehové podmienky boli ešte veľmi dobré.

Napriek všetkým skutočnostiam musím konštatovať, že sme lyžiarsku sezónu zvládli veľmi dobre a verím, že sme našich priaznivcov nesklamali, o čom svedčí aj množstvo pozitívnych ohlasov. Preto aj touto cestou ďakujem všetkým našim zamestnancom za výborne odvedenú prácu.

Ako sme už spomínali, lyžiarske

pokračovanie na strane 3

Z obsahu čísla vyberáme:

Rozšírený sortiment balíčkov

Na základe rozhodnutia vedenia ŽP a.s., v súvislosti s opatreniami týkajúcimi sa ochrany pred koronavírusom, od 17. marca 2020 v ŽP Gastroservis podávajú len balenú stravu. Ako to vyzerá v praxi? Opýtali sme sa riaditeľa dcérskej spoločnosti zabezpečujúcej stravovanie zamestnancov ŽP a.s. a dcérskych spoločností Jozefa Krellu.

ŽP Group *čítajte na strane 6*

Stredná oprava žíhacej pece

Každý rok je v prevádzkarni ťaháreň rúr vypracovaný harmonogram stredných opráv zariadení, ktoré si z hľadiska dôležitosti vyžadujú zvýšenú pozornosť na ich technický stav. Ide hlavne o zariadenia, ktorých prevádzkyschopnosť v podstatnej miere ovplyvňuje chod a plnenie výrobných úloh prevádzkarne.

Železiarne Podbrezová *čítajte na strane 3*

Biatlonisti na medzinárodných pretekoch

Záver biatlonovej sezóny sa v súvislosti s bezpečnostnými opatreniami naprieč celou Európou niesol v znamení zrušených podujatí a predčasného ukončenia sezóny. Juniori sa po absolvovaní náročného februárového tréningového bloku a kvalifikačných pretekov presunuli v úvode marca do nemeckého Arberu, kde absolvovali vydarené tretie kolo juniorského IBU pohára.

ŠK ŽP *čítajte na strane 8*

Ako postupovať v zmysle aktuálnej legislatívy

Čo mám robiť, keď...?

O. Kleinová
noviny@zelpo.sk

Aj napriek tomu, že mimoriadna situácia v súvislosti s koronavírusom bola vyhlásená 11. marca a núdzový stav 16. marca, ešte stále sa vyskytujú prípady, že ľudia prichádzajú z dovolenky v zahraničí, alebo sa z iného dôvodu ocitnú v situácii, že musia zostať doma a nevedia ako postupovať. Preto sme oslovili Ing. Zuzanu Peniakovú z odboru personalistiky a miezd a požiadali sme ju o priblíženie danej problematiky na konkrétnych príkladoch.

Ak sa zamestnanec vrátil z dovolenky v zahraničí a je si vedomý, že by mal zostať doma v karanténe, aj keď nemá príznaky choroby, čo má robiť?

- Zamestnancovi, ktorý sa vrátil v období od 13. marca 2020 od 7 hodiny zo zahraničia, vrátane osôb, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti, sa v zmysle Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR pri ohrození verejného zdravia nariaďuje izolácia v domácom prostredí na dobu štrnásť dní, a to nezávisle od toho, či má alebo nemá príznaky ochorenia. Súčasne je takýto zamestnanec povinný oznámiť svoj návrat telefonicky alebo mailom svojmu ošetrujúcemu lekárovi a rovnako ošetrujúcemu lekárovi – pediatrovi – svojich detí. Ako všeobecný lekár, tak aj pediater, sú povinní zamestnancom a osobám, ktoré s nimi žijú v spoločnej domácnosti, vystaviť práceneschopnosť (PN) z dôvodu karantény pre COVID-19.

Postup pre zamestnanca je pritom nasledovný: na základe telefonického alebo mailového oznámenia všeobecný lekár vystaví potvrdenie o dočasnej PN, na ktorom uvedie príslušnú diagnózu a zároveň požiada zamestnanca o telefónne číslo, ktoré zapíše na potvrdenie o dočasnej PN. Všetky potrebné doklady zašle pobočke Sociálnej poisťovne lekár, zamestnanec ostáva doma v izolácii. Sociálna poisťovňa následne zašle zamestnávateľovi potrebné doklady, preukazujúce nárok na PN zamestnanca. Zamestnanec je povinný v zmysle smernice S-233, bezodkladne, najneskôr najbližší pracovný deň, informovať zamestnávateľa telefonicky alebo e-mailom o prekážke v práci. Ak je na potvrdení o dočasnej PN uvedené telefónne číslo zamestnanca, Sociálna pois-

pokračovanie na strane 2

Víťaz šiesteho kola čitateľskej súťaže

Vyžrebovali sme víťaza šiesteho kola čitateľskej súťaže venovanej 180. výročiu založenia podbrezovských železiarní. Žrebovali sme z úspešných riešiteľov, ktorí odpovedali, že potravinové družstvo sa z Hronca do Podbrezovej presťahovalo v roku 1887. Správne odpovedala aj Jaroslava Medveďová z energetiky. Získava darčekovú tašku, ktorú do súťaže venovala personálna riaditeľka Ing. Mária Niklová. Výherkyni blahoželáme a cenu si môže prísť prevziať do redakcie (t.č. 645/2711 resp. 2714).

DVOJTÝŽDENNÍK ŽELEZIARNÍ PODBREZOVÁ a.s.
PODBREZOVAN
ZALOŽENÝ V ROKU 1930

Pomôžte tým, ktorí to potrebujú

Využite aj tento rok možnosť darovať dve percentá svojej dane Nadácii Železiarne Podbrezová alebo Nadácii Miška Sotáka. Obidve sa zameriavajú na poskytovanie finančnej, prípadne materiálnej pomoci, organizovanie rôznych podujatí v oblastiach sociálnej sféry, zdravotníctva, kultúry, vzdelávania a športu. Podporujú región, pomáhajú chorým a postihnutým spoluobčanom zmierniť ich ťažký údel, horehronským deťom a mládeži pri vzdelávaní a pri športe, občianskym združeniam pri zachovaní kultúrnych hodnôt alebo pri ochrane životného prostredia. O pomoc môže požiadať každý, kto ju potrebuje. Ak sa rozhodnete pre podporu týchto nadácií, vaše peniaze sa dostanú do správnych rúk. Ďakujeme všetkým darcom, ktorí doteraz prispeli svojím percentom dane a veríme, že sa ich okruh rozšíri.

Ako poukázať dve percentá dane?

Ak vám vykoná ročné zúčtovanie dane zo závislej činnosti zamestnávateľ, stačí vyplniť a predložiť Vyhlásenie o poukázaní dvoch percent dane z príjmu do 30. apríla 2020 daňovému úradu v mieste svojho trvalého bydliska. Spolu s Vyhlásením doložíte potvrdenie svojho zamestnávateľa, že vaša daň, vyplývajúca z ročného zúčtovania, bola odvedená daňovému úradu. V prípade, že si podávate daňové priznanie samostatne, uvediete ako prijímateľa dvoch percent dane Nadáciu ŽP alebo Nadáciu Miška Sotáka.

Názov organizácie: Nadácia Železiarne Podbrezová
Sídlo: Kolkáreň 35, 976 81 Podbrezová
Právna forma: nadácia
IČO: 37818481

Názov organizácie: Nadácia Miška Sotáka
Sídlo: Kukučínova 24, 977 01 Brezno
Právna forma: nadácia
IČO: 37828738

Neprehliadnite!

Aby sme zamedzili šíreniu koronavírusu COVID-19, sme nútení prijímať opatrenia, ktoré je nevyhnutné dodržiavať. Žiadame všetkých zamestnancov, aby komunikovali so zamestnancami odboru personalistiky a miezd predovšetkým telefonicky, respektíve e-mailom.

Osobne budú vybavované len nasledovné prípady:

• nástupy, prestupy a výstupy zamestnancov, v čase dohodnutom na základe telefonického dohovoru,

• zamestnanci, ktorí absolvujú preventívnu lekársku prehliadku o zdravotnej spôsobilosti na prácu,

• nahlasovanie zmien osobných údajov, napríklad: trvalý pobyt, občiansky preukaz, prípadne ďalšie zmeny osobných údajov, len v prípade, ak zamestnanec nemá k dispozícii možnosť odoslania e-mailom.

V uvedených prípadoch je vstup do priestorov odboru personalistiky a miezd možný len s ochranným rúškom, prípadne inou vhodnou ochranou tváre.

Ostatné požiadavky, ako napríklad žiadosti o pridelenie bytu, vystavenie potvrdenia o zamestnaní, potvrdenia o príjme, budú vybavované telefonicky, poštou alebo e-mailom, podľa požiadaviek zamestnancov.

Doklady, ktoré potrebujete doručiť do mzdovej učtárne, vhoďte do schránok umiestnených v starom závode pri vstupe do budovy personálneho úseku a v novom závode pri vstupe do učtárne, v budove valcovne rúr.

Ďakujeme za pochopenie.

Odbor personalistiky a miezd

Ako postupovať v zmysle aktuálnej legislatívy

Čo mám robiť, keď...?

dokončenie zo strany 1

ťovňa ho bude telefonicky kontaktovať a spíše s ním žiadosť o výplatu nemocenskej dávky. Ak na potvrdení nebude uvedený telefonický kontakt na zamestnanca, musí pobočku (telefonicky alebo e-mailom) kontaktovať zamestnanec sám a tá s ním spíše žiadosť o výplatu nemocenskej dávky. Sociálna poisťovňa v prípade žiadosti o výplatu nemocenskej dávky skúma, či zamestnanec spĺňa všetky ostatné podmienky na priznanie dávky, najmä existenciu nemocenského poistenia.

Ak je karanténa nariadená v zariadení, ktoré navštevuje dieťa zamestnanca?

- V prípade, že zamestnanec má dieťa, ktoré navštevuje predškolské zariadenie, zariadenie sociálnych služieb alebo školu a toto zariadenie alebo škola boli rozhodnutím príslušného orgánu uzatvorené, alebo v nich bolo nariadené karanténne opatrenie v súvislosti so šírením nákazy koronavírusu, má rodič nárok na ošetrovné.

Rodič si uplatní nárok v príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne telefonicky alebo zaslaním vyplneného tlačiva – žiadosť o ošetrovné za nasledovných podmienok:

a) Deti vo veku 10 rokov (max. 10 rokov + 364 dní):

sociálna poisťovňa si overí, či škola konkrétneho dieťaťa bola uzatvorená z dôvodu nariadeného karanténneho opatrenia a potom sa môže začať konanie o tejto dávke.

Zamestnanec je povinný v zmysle smernice S-233 (tzn. bezodkladne, najneskôr najbližší pracovný deň) informovať o prekážke v práci svojho zamestnávateľa (telefonicky alebo e-mailom).

b) Deti 11-ročné a viacročné:

v tomto prípade rodič musí telefonicky kontaktovať pediatra a riadiť sa jeho pokynmi.

Ak lekár vyhodnotí, že je nevyhnutné osobné a celodenné ošetrovanie dieťaťa napriek tomu, že choroba sa u neho ešte nevyvinula, môže potvrdiť žiadosť o ošetrovné a zašle ju Sociálnej poisťovni. Zamestnanec je povinný v zmysle vnútrofiremnej legislatívy – smernica S-233 (tzn. bezodkladne, najneskôr najbližší pracovný deň) informovať zamestnávateľa telefonicky alebo e-mailom. Tlačivo Žiadosť o ošetrovné je dvojstranné, na druhej strane zamestnanec svojim podpisom potvrdzuje správnosť uvedených údajov. Je dôležité správne uvádzať všetky kontakty zamestnanca – žiadateľa, predovšetkým telefónne číslo. V prípade, že zamestnanec pošle žiadosť elektronicky (e-mailom, na adresu: KoronaBB@socpoist.sk, banskabystrica@socpoist.sk), podpis nie je potrebný.

Ak sa zamestnanec rozhodne doručiť žiadosť osobne do pobočky Sociálnej poisťovne v Brezne, stačí ho vložiť do obálky a vhodiť do schránky, umiestnenej pred budovou Sociálnej poisťovne (pred vstupom), respektíve v rámci úradných hodín do schránky umiestnenej na vrátnici. V oboch prípadoch žiadosti o ošetrovné pobočka pri posudzovaní žiadosti skúma, či žiadateľ o ošetrovné spĺňa všetky ostatné podmienky na priznanie dávky, najmä existenciu nemocenského poistenia.

Môžete nám priblížiť, aké sú iné možnosti čerpania neprítomnosti v práci z dôvodu karantény?

- Je potrebné kontaktovať svojho nadriadeného a dohodnúť sa na iných formách, ako je práca z domu, čerpanie neplateného voľna, dovolenka, prípadne kombinácia.

Čo má zamestnanec robiť, ak manželka u iného zamestnávateľa dostala pokyn na karanténu z dôvodu, že jej kolega v práci s pozitívnou cestovateľskou anamnézou čaká na výsledky testov?

- Zostať doma do oznámenia výsledku testovania. Ak je výsledok pozitívny, kontaktuje manželku RÚVZ. Formu čerpania neprítomnosti si dohodne s nadriadeným.

Zamestnankyňa je nútená cestovať do práce autobusom, ale cíti sa tam ohrozená. Myslí si, že jej charakter práce je taký, že by mohla pracovať aj z domu. Čo je k tomu potrebné?

- Rozhodnúť o práci z domu je v kompetencii nadriadeného.

Ak je zamestnanec dlhodobo práceneschopný a ocitol sa v situácii, že si potrebuje vyzdvihnúť preukaz o trvaní dlhodobej PN pre zamestnávateľa od lekára. Ako má postupovať, keď návšteva lekára v týchto dňoch nie je odporúčaná?

- Preukaz o trvaní dlhodobej PN (tzv. prechodka) je pre Sociálnu poisťovňu nevyhnutný, na základe tohto dokladu vypláca dávky, pretože tlačivo potvrdzuje trvanie dávky k poslednému dňu v mesiaci. Pri PN vystavených v súvislosti s koronavírusom posiela „prechodku“ ošetrujúci lekár, zamestnanec nemá žiadne povinnosti. Ostatní zamestnanci-pacienti, ktorí sú na PN s diagnózami nesúvisiacimi s koronavírusom, posielajú „prechodky“ sami obvyklým postupom (doručia ich poštou alebo do schránky v pobočke).

Právny odbor – referát organizácie a vnútornej legislatívy

INFORMUJE

Ing. Soňa Roštárová

Vnútorná legislatíva sa dotýka všetkých oblastí činnosti Železiarní Podbrezová a.s. a je záväzná pre zamestnancov, ktorí v zmysle jej ustanovení vykonávajú jednotlivé činnosti. Preto je nevyhnutné, aby bola vždy platná a aktuálna.

Zoznam platnej riadiacej dokumentácie je vydaný ako dokument D-05/2020 Vestník – Individuálne riadiace akty, informačné akty a organizačné normy a zároveň je zverejnený v elektronickej forme na nižšie uvedenej adrese.

V tejto rubrike právny odbor – referát organizácie a vnútornej legislatívy informuje o riadiacej dokumentácii vydanej v predchádzajúcom mesiaci. V marci boli zverejnené:

Organizačné normy	
Smernica S-264/2020 revízia 3, zmena 0	Príprava a vzdelávanie zamestnancov ŽP a.s.
Smernica S-289/2020 revízia 2, zmena 0	Odovzdávanie a preberanie funkcií
Smernica S-411/2020 revízia 4, zmena 0	Konkurz a reštrukturalizácia
Smernica S-421/2020 revízia 2, zmena 0	Reklamačné konanie
Smernica S-426/2020 revízia 2, zmena 0	Činnosť vstupnej kontroly
Smernica S-439/2020 revízia 4, zmena 0	Technicko-technologická dokumentácia
Pokyn PO-159/2020 revízia 2, zmena 0	Tvorba, používanie, evidencia a vyraďovanie tlačív v ŽP a.s.
Pokyn PO-191/2020 revízia 3, zmena 0	Externé audity kvality dodávateľov - zákaznícke audity
Pokyn PO-218/2020 revízia 3, zmena 0	Zamestnanecké výhody pre zamestnancov ŽP a.s. a vybraných spoločností skupiny ŽP GROUP v Allianz – Slovenskej poisťovni, a.s.

Individuálne riadiace akty generálneho riaditeľa ŽP a.s.	
Rozhodnutie č. 09/2020	Úprava pracovného režimu v prevádzkarni oceliareň od 12. marca 2020 do 30. apríla 2020
Príkaz č. 10/2020	Prevencia pred šírením nového koronavírusu COVID-19
Príkaz č. 11/2020	Kontrola, údržba a prehliadka stavu elektrického zariadenia v ŽP a.s.
Opatrenie č. 02/2020	Systémy environmentálneho manažérstva a riadenia bezpečnosti práce na rok 2020 v ŽP a.s.

Všetky organizačné normy, individuálne riadiace akty a informačné akty sú v elektronickej forme, v platnom úplnom znení, zverejnené a všetkým zamestnancom dostupné na Intranete, v časti Dokumenty – úsek generálneho riaditeľa – prehľad vnútropodnikových noriem na adrese:

http://dbmis/informatika/VPN/Index.htm

S Ing. Ľubošom Ďurinďákom, generálnym riaditeľom Tále a.s. na aktuálnu tému

Pandémia ovplyvní všetky odvetvia národného hospodárstva

dokončenie zo strany 1

stredisko muselo byť uzatvorené skôr. Aké ďalšie opatrenia ste prijali?

- Predčasným uzavretím strediska sme sa „prehupli“ veľmi rýchlo do pomyslenej mimosezóny a spolu s reakciou klientov na celkovú bezpečnostnú situáciu, sme prišli aj o plánované akcie na nasledujúce mesiace. Z tohto dôvodu sme úplne uzavreli nielen lyžiarske stredisko, ale aj Hotel Stupka a Golf, vrátane reštaurácie, Koliby Stupka a wellness centra. Zamestnanci si čerpajú nadčasové hodiny a dovolenky, pracuje sa iba v úseku údržby, upratovania a obmedzene na recepcii hotela a obchodného oddelenia.

Na golfovom ihrisku prebieha odstraňovanie veternej kalamity a nevyhnutné prípravné jarné práce. Všetky budovy a zariadenia sú v energeticky úspornom režime. Predpokladám, že uvedený stav bude pretrvávať celý apríl a v máji by mohlo nastať postupné otváranie prevádzok, ale nechcem predbiehať. Zatiaľ máme spracovaný plán do konca apríla a na novú situáciu budeme reagovať adekvátnymi opatreniami.

> **“ Cestovný ruch bude určite jedno z najviac postihnutých odvetví. Spolu s veľmi ťažkou zimnou sezónou to môže znamenať pre veľkú časť podnikateľov existenčné problémy.**

Ako vidíte situáciu na nasledovné mesiace z pozície cestovného ruchu, pripravujete sa na leto, alebo čakáte ako sa situácia vyvinie?

- Dnes je ťažko hodnotiť ako sa bude situácia vyvíjať o týždeň či dva, o to ťažšie o mesiac alebo dlhšie. Už dnes však vieme, že uvedená pandémia ovplyvní všetky odvetvia národného hospodárstva a každý musí reagovať na tento stav, ktorý sa však raz skončí. Tak, ako som spomínal, sme zatiaľ zaznamenali rušenie akcií v najbližších týždňoch, ale snažíme sa klientom vyjsť čo najviac v ústrety a nájsť náhradné termíny. Žiaľ, o veľa akcií sme aj prišli. Veríme, že pokiaľ budeme dobre pripravení, podarí sa nám v priebehu leta zmierniť uvedené dopady a už dnes rokujeme s jednotlivými klientmi a hľadáme reálne východiská.

Aké celkové dopady môže priniesť táto situácia pre cestovný ruch?

- Cestovný ruch bude určite jedno z najviac postihnutých odvetví. Spolu s veľmi ťažkou zimnou sezónou to môže znamenať pre veľkú časť podnikateľov existenčné problémy. Preto s nádejou sledujeme vyhlásenia predstaviteľov vlády ohľadne určitých opatrení na zmiernenie následkov tohto stavu pre podnikateľské subjekty a zamestnancov.

S obavou sledujeme vyhlásenia, že odškodnenie by sa malo týkať iba malých a stredných podnikateľov, akoby si vláda neuvedomovala, že hybnou silou rozvoja cestovného ruchu sú práve tí veľkí, ktorí veľkými investíciami pomohli rozhýbať cestovný ruch v regiónoch. To isté platí aj v ostatných odvetviach národného hospodárstva. Preto si skôr myslím, že pomoc od štátu by mala prísť adekvátne k tomu, ako sa jednotlivé subjekty správali k štátu a koľko daní, odvodov z miezd odviedli, v takom pomere by mali byť odškodňovaní. Túto situáciu by sme mali využiť aj na ich zníženie – zníženie DPH na služby tak, aby cestovný ruch na Slovensku bol konkurencieschopný voči ostatným krajinám, no zároveň by sme mali zachovať aj dobré opatrenia predchádzajúcej vlády – rekreačné poukazy či podporu lyžiarskych výcvikov alebo škôl v prírode.

Na golfovom ihrisku prebiehajú nevyhnutné prípravné jarné práce. Ilustračné foto Tále

TÁLE ski, golf & hotel resort

Splnenie ďalšej plánovanej úlohy

Stredná oprava žíhacej pece č. 1

Ing. Ľubomír Dolinský
vedúci žíhacích pecí a úpravne

Každý rok je v prevádzkarni ťaháreň rúr vypracovaný harmonogram stredných opráv zariadení, ktoré si z hľadiska dôležitosti vyžadujú zvýšenú pozornosť na ich technický stav. Ide hlavne o zariadenia, ktorých prevádzkyschopnosť v podstatnej miere ovplyvňuje chod a plnenie výrobných úloh prevádzkarne.

V pláne preventívnych, opakujúcich sa stredných opráv, sme v dňoch 28. februára až 9. marca mali naplánovanú opravu žíhacej pece č.1. Keďže ide o zariadenie, na ktorom v podstatnej miere tepelne spracúvame výmenníkové rúry v maximálne vyrobiteľných dĺžkach do 20 metrov, mnohokrát je zložité správne načasovanie termínu opravy. Nebolo tomu inak ani tento rok.

Žíhaciu pec sme odstavili a začali ochladzovať 26. februára v druhej zmene, aby od rána 28. februára začala oprava. V priebehu strednej opravy bolo potrebné skontrolovať všetky dôležité časti pece od zavážacieho voza, teplej časti pece (stav žiaruvzdornej výmurovky, dopravných valcov a vykurovacích horákov), chladiacej časti (stav plášťov kanála, dopravných valcov) až po výstupný dopravník s priečnym vyhrňovaním. Neoddeliteľnou súčasťou kontroly pri každej strednej oprave sú aj periférne zariadenia, napríklad ventilátory odsávania ochrannej atmosféry a spalín, chladiace čerpadlá a podobne.

Aj pri tejto oprave bolo nutné vymeniť poškodené vykurovacie horáky, dopravné valce, obloženie zavážacieho voza, oprava zadného „hradítka“ a mnohých iných celkov pece. Pomocnú ruku nám podali aj pracovníci oceliarne pri oprave výmuroviek. Okrem štandardných prác, bola nutná oprava hlavného pohonu pece, ktorá zahrnula výmenu reťazí a prítlačných líšt pohonu, prečistenie ložiskových telies, výmenu tvaroviek dopravných valcov. Pracovníci energetiky vymieňali regulátor tlaku zemného plynu a upravovali potrubie zemného plynu na vstupe do pece.

V priebehu roku 2019 bola posudzovaná pracovníkmi technickej inšpekcie pre získanie certifikátu na splnenie základných požiadaviek bezpečnosti technických zariadení v zmysle nariadenia vlády 436/2008 a 392/2006. Môžem konštatovať, že žíhacia pec č.1 po odstránení posledných pripomienok a nedostatkov počas opravy, uvedený certifikát v krátkej dobe získa.

Na samotnej strednej oprave sa podieľalo dvanásť pracovníkov externej firmy EKONEXT, osem pracovníkov centrálnej údržby prevádzkarne ťaháreň rúr, dvaja pracovníci energetiky a osem pracovníkov žíhacích pecí, ktorí sa podieľali hlavne na čistiacich a pomocných údržbárskych prácach.

Žíhaciu pec sa podarilo zapáliť 8. marca, čiže o jeden deň skôr oproti plánu. Za skrátenie opravy a dobre odvedenú prácu chcem všetkým podieľajúcim poďakovať.

Súťaž medzi zmenami – valcovňa bezšvíkových rúr

V stredisku výroby lúp a rúr zvíťazila zmena „A“

T. Kubej
noviny@zelpo.sk

Už deviaty rok prebieha v akciovej spoločnosti Železiarne Podbrezová súťaž medzi pracovnými zmenami vo výrobných a obslužných prevádzkarňach, do ktorej sú zapojené pracovné kolektívy kategórie „R“ z oceliarne, valcovne bezšvíkových rúr, ťahárne rúr, centrálnej údržby, energetiky, dopravy a odboru riadenia a zabezpečenia kvality. Kritéria súťaže sú zamerané na kvalitu, výsledky hospodárenia, dodržiavanie zásad bezpečnosti pri práci a reklamácie, a sú vyhodnocované a zverejňované na vývesných tabuliach prevádzkarní. Ako každý rok, aj teraz vám predstavujeme víťazné kolektívy jednotlivých prevádzkarní.

O priebehu súťaže vo valcovni bezšvíkových rúr nás informoval František Medveď, vedúci „teplej časti“:

Ako pokračovala súťaž medzi zmenami v minulom roku?

- Minulý rok pracovala celá valcovňa rúr v štvorzmennom pracovnom režime, čo je pre objektívnosť súťaže veľmi dôležité. Zamestnanci po celý rok pracovali vo svojich zmenách a poznali kritéria súťaže. Počas celého roku priebežne sledovali dosiahnuté výsledky.

Kritériá súťaže sú rovnaké ako každý rok, alebo pribudli v minulom roku nové hodnotiace prvky?

- Kritéria súťaže sa už nemenili viac rokov. Zamestnanci poznajú jednotlivé kritéria a aj vďaka tomu sa môžu viac sústrediť na prekonávanie stanovených limitov. Súťaž bola za posledný rok veľmi vyrovnaná a boli mesiace, keď rovnaké výsledky dosiahlo aj viac zmien. Ale doba sa mení a nie je vylúčené, že v budúcnosti sa zmenia aj kritéria súťaže.

Čo najviac ovplyvňovalo priebeh súťaže?

- Priebeh súťaže minulý rok najviac ovplyvnil nedostatok nových kvalifikovaných zamestnancov. V zmenách, v ktorých došlo k odchodu zamestnancov z rôznych dôvodov, bol problém zaučiť nových. Trať vo valcovni je ako linka. Ak zastane alebo spomaľuje určitá časť, brzdí to všetkých. Preto chcem poďakovať hlavne našim dlhoročným zamestnancom, že často aj navyše pomohli svojim novým kolegom a odovzdali im svoje skúsenosti.

Predstavíte nám víťazný kolektív za rok 2019?

- Víťazným kolektívom v súťaži medzi zmenami sa vo valcovni bezšvíkových rúr v stredisku výroba lúp a rúr stala zmena „A“ pod vedením majstra dispečera Pavla Kupca a predákov Jána Gajdoša, Jána Grekča a Jaroslava Kureka. Ale netreba zabúdať ani na ostatné zmeny, bez ktorých by sme nedosiahli výsledky za rok 2019.

Čo postavilo víťaznú zmenu do popredia pred ostatné kolektívy?

- Tak, ako som už povedal pred tým, boli to hlavne skúsenosti dlhoročných zamestnancov a hlavne ako sa podarilo do kolektívu zapracovať novoprijatých zamestnancov.

DVOJTÝŽDENNÍK ŽELEZIARNÍ PODBREZOVÁ a.s.
PODBREZOVAN
ZALOŽENÝ V ROKU 1930

Veľká noc kedysi a dnes

P. Motyčková
noviny@zelpo.sk

To, že je Veľká noc pohyblivým sviatkom, bolo zavedené v roku 325. Dnešnému najväčšiemu kresťanskému sviatku predchádzali jarné zvyky našich predkov, ktorí na jar vítali príchod nového hospodárskeho roka. Na Slovensku bola Veľká noc vždy bohatá na tradície a zvyky, no postupom času sa z našich domácností vytratili, hoci jej symboly stále pretrvávajú. Aká bola Veľká noc kedysi a aká bude tá tohtoročná?

Veľká noc sa spája so starými zvykmi mágie, kedy predkovia chceli rôznymi úkonmi zabezpečiť ľuďom aj zvieratám zdravie a hospodárstvu prosperitu. Príchod jari pre nich znamenal výnimočnú chvíľu. Jarou začínal nový rok, prebúdzala sa príroda a ľudia verili, že im novoročie prinesie dostatok darov prírody, aby bola pre nich ďalšia zima ľahšia. Zároveň verili, že zima so sebou odnesie aj všetko zlé. Preto aj vítanie jari muselo mať striktný priebeh a tradície sa museli dodržiavať. Závisel od nich totiž ďalší život roľníkov. V duchu motta: "Poznajme minulosť, aby sme si lepšie vedeli vážiť prítomnosť a pochopiť budúcnosť", si niektoré z nich pripomenieme.

Veľkonočný týždeň

V období veľkonočných sviatkov sú dni, ktoré majú svoj význam. Ide o Svätý týždeň, čo je posledný týždeň Ježiša na zemi. Tento týždeň postupným rozširovaním kresťanstva v našich končinách splynul so starými pohanskými zvykmi našich predkov.

Veľkonočný týždeň sa začína Kvetnou nedeľou, ktorá sa pôvodne volala nedeľa paliem, pretože nimi vítali Ježiša pri príchode do Jeruzalema. U nás sú to tzv. bahniatka, ktoré symbolizujú prvú jarnú zeleň. V minulosti ich ľudia, po príchode z kostola domov, zakladali za sväté obrazy, zrkadlá alebo nado dvere. Mali dom a jeho obyvateľov po celý rok chrániť pred všetkým zlým, najmä proti prírodným živlom.

Podstatou Zeleného štvrtka je spomienka na pamiatku poslednej večere Ježiša so svojimi učeníkmi. Zelený štvrtok zväzuje zvony – utíchnu od tohto dňa až do veľkonočnej nedele. Namiesto zvonov však po dedinách bolo počuť rapkáče a klopačky, ktoré ohlasovali príchod sviatkov a podľa starých zvykov odháňali zlé sily.

Počas troch dní, keď boli zvony zviazané, sa využívala mágia podobnosti – ľudia sadili hrach, mak a bôb, aby sa tiež dobre „zviazali", aby dobre rástli. Jedlo bolo pôstne, symbolicky zelené – špenát, šťaveľ či žihľava mali ľuďom zabezpečiť zdravie po celý rok.

Po všetky sviatočné dni ľudia pripisovali magickú moc vode, preto sa v nej zavčas rána umývali, aby zmyli všetky choroby a ochránili sa pred zlými čarami. Verilo sa, že voda má zázračné účinky aj na statok. Magický obrad umývania sa spájal s vrúcnou prosbou, modlitbou.

Veľký piatok je spojený so smrťou Ježiša Krista. Zároveň mal aj veľkú magickú moc. Rozšírené bolo ranné umývanie sa v tečúcej vode, čo sa považovalo za ochranu pred kožnými chorobami. Dievky mali mať hladkú tvár, sviežosť a krásu po celý rok. V tento deň bolo dobré napríklad aj ostrihať sa, vlasy potom vraj celý rok rýchlejšie rástli.

Veľký piatok bol tiež vhodný na štepenie stromčekov, inak platil nepísaný zákaz čokoľvek robiť na poli. Zem a pôda sa doslova nemohli hýbať, inak by to privolalo neúrodu. Nič sa ani nepožičiavalo. Požičaná vec sa mohla stať škodiacim nástrojom v rukách bosorky. Ďalšou poverou bolo, že v noci na Veľký piatok sa otvárala zem, aby vydala svoje poklady statočnému a smelému človeku čistého srdca.

Biela sobota prináša svetlo – vzkriesenie. Po západe slnka sa zapaľoval posvätný oheň (tzv. pálenie Judáša). Ráno a predpoludnie sa využívali na domáce práce – chlapci dokončovali korbáče a dievčatá kraslice. Mäso sa mohlo jesť až po návrate zo slávnosti Vzkriesenia. Na stole nesmeli chýbať vajíčka – symbol nového života a plodnosti. Vajíčko gazda rozdelil medzi všetkých, aby rodina ostala súdržná. Jedli sa klobásky, údené mäso, huspenina, chlieb a koláče. Podľa regiónu to bola napríklad sliepka, hus, jahňacina či kozľacina.

Pre kresťanov je najväčší sviatok v roku veľkonočná nedeľa – zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Ústredným bodom veľkonočnej nedele je slávnostná „veľká" svätá omša. Gazdiné prinášali do kostola na posvätenie chlieb, šunku, klobásy, maslo, tvaroh, vajíčka, soľ, chren, koláče alebo veľkonočné obradové pečivá, fľašu vína či pálenky. Posvätenému jedlu sa pripisovali magické vlastnosti, preto sa z neho dávalo aj dobytku, aby sa mu dobre darilo po celý rok. Obed bol sýty. Zvyčajne slepačia polievka a pečené bravčové mäso.

Potom nasledoval veľkonočný pondelok, čo už pre mnohých znamenalo zábavu. Chlapci chodili šibať a polievať dievčatá. Na západnom Slovensku sa šibalo bez oblievačky, na východe naopak a u nás, v strede Slovenska, sa oba zvyky spojili.

Voda mala ozdravujúcu a očistnú silu. V predkresťanskom období sa oblievaním dievčat a žien mala na ne preniesť práve táto sila. Dotyk mladých prútikov vŕby, plných sily a miazgy mal na ne preniesť ich plodnú silu.

Chlapci chodili v skupinách a okrem svojich korbáčov niesli aj jeden veľký, spoločný, na ten im dievčatá uväzovali stužky. Ak mal mládenec s dievčinou vážnu známosť, prišiel sám. Rodiny, kde mali dievky na vydaj, dávali šibačom aj peniaze, aby mali za čo večer zorganizovať zábavu. Dievčatá mali na zábavu vstup zadarmo.

Veľká noc v súčasnosti

Aj Veľká noc ide s dobou. Dievčatám je stále menej a menej príjemné oblievanie a novodobým veľkonočným zvykom sa stal „útek" alebo „skrývačka". Zvyky sa skôr dodržiavajú na dedinách ako v mestách a veľkonočné sprievody sú viac kultúrnym programom, než oslavou jari.

Veľká noc v roku 1941.
Foto: Horehronský etnografický kaleidoskop

Veľkonočné sviatky si väčšinou ľudia spájajú so sviatočnými dňami voľna, stretnutiami rodiny a priateľov, oddychom a plnými stolmi dobrôt, či kontrolou záhradiek a chát po zimných mesiacoch. Avšak symbolika v nás stále ostala. Domácnosti máme vyzdobené, pečú sa koláče a kúpačom sa rozdávajú vajíčka a odmeny.

Otázne je, ako bude vyzerať tohtoročná Veľká noc? Vo väčšine kostolov je ticho. Momentálna situácia nedovoľuje ani väčšie rodinné návštevy, nie to ešte verejné stretnutia. Napriek tomu, že Veľkú noc po minulé roky sprevádzali isté extrémy – vždy išlo len o výkyvy počasia, nakoľko je to pohyblivý sviatok. Niekedy nás zaskočil mráz, inokedy príjemné letné počasie. Tentokrát to bude ale úplné iné.

Možno nám tohtoročná Veľká noc ukáže, že čas strávený s rodinou nie je len klišé, ale je to skutočne dôležité, že prechádzka po čerstvom vzduchu bez rúška je viac než potrebná a že rodiny sa nenavštevujú lebo musia a sú sviatky, ale preto, že chcú. Aj naše stoly budú pravdepodobne obsahovať menej jedla a menej druhov koláčov. Kúpači na dvere nezaklopú, a tak možno v budúcom roku bude povestná nepríjemná oblievačka o to viac vzácnejšia.

Nech budete prežívať veľkonočné sviatky akokoľvek, prajme si v tomto období hlavne zdravie. Vezmime si aspoň čosi od našich predkov a verme, že s príchodom jari odchádza všetko „staré" a „zlé" a s pribúdajúcimi slnečnými lúčmi sa aj na nás usmeje šťastie.

S Ing. Miriam Pindiakovou, riaditeľkou Súkromnej spojenej školy Železiarne Podbrezová

Súkromná SPOJENÁ ŠKOLA Železiarne Podbrezová

Verím, že si čoskoro budeme môcť povedať: „Idem do práce," alebo „Idem do školy"

T. Kubej
noviny@zelpo.sk

Od 13. marca, kedy bolo udelené mimoriadne riaditeľské voľno, sa v Súkromnej spojenej škole Železiarne Podbrezová neučí. Na základe usmernenia ministerky školstva vedy, výskumu a športu SR vo veci prerušenia vyučovania v školách a školských zariadeniach sa prerušilo vyučovanie v období od 16. do 27. marca 2020 vrátane. Neskôr bolo vyučovanie prerušené až do odvolania.

Prostredníctvom portálu EduPage sú však všetkým žiakom zasielané od vyučujúcich zadania, pokyny a úlohy, ktoré sú následne aj hodnotené. Žiaci musia rešpektovať zverejnené pokyny a dodržiavať termíny plnenia úloh či testov. Priebežne preto musia sledovať komunikáciu a oznamy na stránke EduPage.

O viac informácii sme požiadali riaditeľku našej školy Ing. Miriam Pindiakovú:

Ako zatiaľ funguje „online vzdelávanie"?

- Zabezpečenie dištančnej formy vzdelávania vo všetkých oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy žiakov nie je jednoduché. Od septembra 2016 využívame v oboch organizačných zložkách elektronický školský systém EduPage, ktorý poskytuje množstvo funkcií a je integrovaný s rozvrhovým systémom. Okrem zadávania učiva, sledovania dochádzky, či prideľovania domácich úloh umožňuje aj e-learningové vzdelávanie. Túto formu vyučovania sme už síce využívali, no nie až v takej miere ako si to vyžaduje súčasná situácia. Preto bolo nesmierne dôležité zadefinovať jednotné pravidlá, vytvoriť taký model vzdelávania, ktorý zabezpečí rozvoj žiakov aj v tejto mimoriadnej situácii a ktorý bude rešpektovať ich aktuálne možnosti.

Aká je odozva žiakov a ako plnia svoje zadania?

- Po dvoch náročných, pre všetkých trochu netypických týždňoch vzdelávania, môžem s radosťou skonštatovať, že učitelia množstvom kreatívnych nápadov aj v priebehu tejto mimoriadnej situácie podporovali kritické myslenie, rozvoj čitateľskej a počítačovej gramotnosti žiakov. Naďalej podporujú ich tvorivosť i kreativitu. Žiaci pracovali zodpovedne a väčšina z nich sa v maximálnej miere snažila. Zo začiatku to poniektorí brali príliš na ľahkú váhu. Postupne však na základe hodnotenia a po upozorneniach od vyučujúcich, ktoré dostávali prostredníctvom správ nielen žiaci, ale aj rodičia, pochopili, že si neplnia školské povinnosti a všetko sa zmenilo.

Učitelia „zásobili" žiakov množstvom študijných materiálov, zadaní projektov a testov, aby mohli čas, ktorý majú k dispozícii, naplno využiť na štúdium. Zároveň som ich poprosila, aby počas tohto mimoriadneho obdobia žiakov príliš nepreťažovali a s učivom nenapredovali prirýchlo, pretože nie všetky predmety sa dajú s pomocou rodičov pochopiť z poznámok, ale je k tomu potrebný aj výklad pedagóga.

Nielen žiakom, ale aj pedagógom chýba priamy kontakt. Mnohí žiaci nás však veľmi potešili svojimi kreatívnymi prácami a dokázali, že aj napriek tejto mimoriadnej situácii sa fantázii medze nekladú. A aj o tom, že si plnia svoje školské povinnosti zodpovedne. Verím, že si čoskoro budeme môcť povedať: „Idem do práce," alebo „Idem do školy."

Aké kritéria sú nastavené pri hodnotení úloh a testov? Nemôžu pri nich žiaci napríklad skôr podvádzať ako v škole, keďže sú na internete a majú prístup k informáciám?

- Samotné kritériá hodnotenia a klasifikácie prospechu vyplývajú z platných školských poriadkov u žiakov oboch organizačných zložiek. Sú žiaci, ktorí k plneniu svojich povinností pristupujú zodpovedne, či už v škole, alebo aj počas tejto mimoriadnej situácie a žiaci, ktorí sa snažia ísť cestou najmenšieho odporu a využiť akúkoľvek „inú" možnosť. Keďže pedagógovia svojich žiakov veľmi dobre poznajú, nie je pre nich ťažké odhaliť, kto si svoje povinnosti splnil zodpovedne a sám. To, že majú žiaci počas tejto krízovej situácie prístup na internet nie je na škodu. Sú totiž nútení využívať informačno-komunikačné technológie, okrem voľnočasových aktivít a zábavy, aj na vyhľadávanie a spracovanie informácií.

Ako sa pripravujú žiaci technických odborov, ktorí nemajú prístup do svojich dielní?

- Zabezpečiť praktické vyučovanie dištančnou formou nie je celkom reálne, preto sme sa v rámci vyučovania odborného výcviku rozhodli zamerať na upevňovanie teoretických vedomostí žiakov zo všetkých odborných predmetov, ktoré sú základom praktickej prípravy. Majstri odbornej výchovy zadávajú žiakom úlohy zamerané na tvorbu prezentácií, projektov, technologických postupov, prostredníctvom ktorých sa snažíme zvyšovať aj úroveň počítačových zručností a kompetencií žiakov.

Ako v súčasnosti vyzerá situácia s písomnou formou maturitných skúšok, ktorá bola predbežne preložená na koniec marca, respektíve začiatok apríla?

- Situácia v súvislosti s maturitnými skúškami je veľmi premenlivá. Prispôsobuje sa aktuálnej situácii a prijímaným opatreniam. Ak by ste mi položili otázku o celkovom priebehu maturitných skúšok, tak by som vám ju nevedela zodpovedať nielen ja, ale asi nikto. Opatreniami, ktoré prijalo Ministerstvo školstva vedy, výskumu a športu SR 24. marca, sa v tomto školskom roku písomné maturity v riadnom a náhradnom termíne neuskutočnia. Z tohto rozhodnutia však vyplynula otázka, čo so žiakmi, ktorí v minulom školskom roku nesplnili z externej časti a písomných maturít podmienku úspešnosti a prihlásili sa na opravný termín v tomto školskom roku? Títo žiaci budú môcť vykonať opravnú skúšku v mimoriadnom skúšobnom období v septembri 2020.

*** čitateľská súťaž ***čitateľská súťaž ***čitateľská súťaž ***čitateľská súťaž ***čitateľská súťaž ***čitateľská súťaž ***čitateľská súťaž ***

Prvé metre železničnej trate z Banskej Bystrice do Podbrezovej boli položené v roku 1883

Z archívnych materiálov spracovala
O. Kleinová

Železiarne Podbrezová v roku 2020 oslavujú už stoosemdesiat rokov svojej existencie. Ich bohatý vývoj si v tomto roku pripomíname aj na stránkach Podbrezovana prostredníctvom čitateľskej súťaže. Vašou úlohou je pozorne čítať a prostredníctvom ústrižkov odpovedať na otázky, ktoré následne zašlete do redakcie. V každom vydaní Podbrezovana žrebujeme jedného výhercu, ktorý bude vecne odmenený. O záverečnú Cenu generálneho riaditeľa ŽP a.s. však budú súťažiť len tí, ktorí správne odpovedia na všetky otázky. Držíme vám prsty. Potešíte nás, ak prispejete zaujímavými námetmi a tipmi súvisiacimi s našou históriou k spestreniu obsahu novín.

V roku 1878 bola vybudovaná úzkorozchodná trať rozchodu 750 milimetrov, ktorá spájala železiarne v Podbrezovej a zlievarne Hronec. Úzkorozchodná trať v Podbrezovej prekračovala rieku Hron a po ľavom brehu viedla k Chvatimechu. Skalný ostroh pred dnešnou zastávkou Chvatimech prechádzal tunelom dlhým zhruba sto metrov, uzatvárateľným z oboch strán drevenými vrátami. Za Chvatimechom sa uhýbal vpravo a pozdĺž Čierneho Hrona sa vinul až do starého závodu v Hronci. Prevádzka bola spustená 25. októbra 1879. O mesiac už zaznamenali prvú dopravu osôb. Stavba stála 60 tisíc zlatých.

Táto dráha sa zapísala do histórie aj ďalšou zaujímavosťou. V čele slávnostného vlaku stála lokomotíva vtedajšej uhorskej Hornej zeme. Lokomotívu, pomenovanú po jednom z priekopníkov hutníckej výroby v Uhorsku „Pech Antal“, dodala strojáreň Karl Kachelmann a Sohn sídliaca vo Vyhniach, neďaleko Banskej Štiavnice. Kachelmannova strojáreň, ani pudlovňa a valcovňa v Podbrezovej, nemali napojenie na železničnú sieť. Normálnorozchodná trať totiž končila v Banskej Bystrici. Bolo preto nutné prvé lokomotívy (váha sedem ton) z výrobného závodu k bývalej Uhorskej severnej dráhe, ale aj z Banskej Bystrice do Podbrezovej, dopraviť po vtedajších cestách volskými a konskými poťahmi.

Lokomotíva sa v prevádzke veľmi osvedčila a ďalšia niesla meno „Kerpely Antal“. Tretia, a posledná, nazvaná „Vaykay Károly“ bola vyrobená v roku 1883. Po dodaní poslednej „Kachelmanky“, 26. júla 1884, bola aj Podbrezová napojená na železnice Rakúsko-Uhorska. S postavenou traťou boli železiarne v Podbrezovej ihneď spojené vlečkou, ktorú obsluhovala až do prvých rokov 20. storočia štátna železnica. Zmeny sa nevyhli ani úzkorozchodnej železnici. Postupne boli napojené aj ďalšie prevádzky, včítane Piesku.

Prelom storočia priniesol ďalší rozvoj závodnej dopravy. Vybudovaná bola spojka z Chvatimechu na Piesok a normálnorozchodná vlečka začala byť obsluhovaná závodom Podbrezová. V Lokomotívke maďarských kráľovských štátnych dráh v Budapešti bola kúpená malá trojnápravová lokomotíva, nazvaná po riaditeľovi železiarní „Henrik“. Strojárne Piesok opravovali všetky lokomotívy a vozne závodnej železnice. Koncom dvadsiatych rokov 20. storočia dokonca postavili podľa „Kachelmanniek“, v poradí už štvrtú, úzkorozchodnú lokomotivu. Tým sa železiarne stali ďalším československým výrobcom lokomotív.

Rozchod úzkorozchodnej priemyselnej železnice Podbrezová – Hronec a vlečky Železiarní Podbrezová, postupne zjednotili na rozchod 760 milimetrov. Okolo roku 1903 v úseku Chvatimech – Podbrezová paralelne existovali dve železničné trate. Pôvodná závodná úzkorozchodná Hronec – Podbrezová a normálnorozchodná trať MAV. Na pokračovanie trate bolo vypracovaných osem variantov, vysoké náklady však znemožnili ich realizáciu.

Konečným bolo rozhodnutie ponechať ako prípojnú stanicu Podbrezovú a úsek Hronec – Podbrezová nestavať, ale využiť existujúcu závodnú železnicu podbrezovských železiarní, v Hronci na ňu napojiť vlastnú lesnú železnicu do Čierneho Balogu.

Prvá železničná stanica v Podbrezovej bola vybudovaná v čase stavby trate Banská Bystrica – Podbrezová, v roku 1883. Foto: archív redakcie

Lokomotíva vyrobená v r. 1902. Na snímke v popredí opravárenská čata – záber päťdesiate roky minulého storočia. Foto: archív redakcie

Úzkorozchodná trať

Výrobné dielne boli po spustení výroby valcovne a pudlovne v Podbrezovej spojené koľajami a posun vagónikov bol zabezpečovaný koňmi. Postupne boli konské povozy nevyhovujúce z hľadiska rýchlosti prepravy medzi závodmi v Podbrezovej, Hronci, Chvatimechu a na Piesku. Nevyhnutnosťou bolo modernizovať spôsob dopravy.

Stará Kachelmannka – jedna z prvých v podbrezovských železiarňach. Zo strojární Vyhne boli dodané spolu štyri. Foto: archív redakcie

Dopravu povozmi nahradila železnica

Prvé metre železničnej trate z Banskej Bystrice do Podbrezovej boli položené v roku 1883. Štátna železiareň v Podbrezovej s pomocou štátnej železnice MAV, vystavala túto železničnú trať v dĺžke 35 kilometrov na vlastné náklady.

Dňom 1. júla 1884 bola doprava povozmi zrušená a na trase Podbrezová - Banská Bystrica sa začala využívať železničná doprava. Prvá železničná stanica v Podbrezovej bola vybudovaná v čase stavby trate Banská Bystrica – Podbrezová, v roku 1883. Prvý vlak prišiel do nej slávnostne 26. júla 1884. Paradoxom bolo, že v tomto roku bola z dôvodu nerentabilnej, zastaranej technológie výroby, zrušená výroba koľajníc a železiarne sa preorientovali na výrobu kotlových plechov a oceľových rúr podľa patentu Mannesmann.

V roku 1888 prevzalo Ministerstvo železníc od Podbrezovej železničnú trať Banská Bystrica – Podbrezová do svojej správy. Prvá trať, ktorá mala pre prevádzku podbrezovských železiarní aspoň čiastočný význam, bola trať Budapešť – Lučenec – Zvolen (1867 – 1871 a Košice Bohumín (1871), ďalej Miškolc – Banréve – Fiľakovo (1871 – 1873).

Podbrezová bola na železničnú sieť napojená výstavbou trate Banská Bystrica – Podbrezová roku 1884, a trate Tisovec – Pohronská Polhora – Brezno – Podbrezová (1895 až 1896). V roku 1903 bola predĺžená trať z Brezna východným smerom, až po Červenú Skalu.

Zrušenie úzkorozchodnej železničky

Obdobie 70. – 80. rokov dvadsiateho storočia bolo poznamenané z hľadiska využívania úzkorozchodnej železničky tým, že nebolo možné obnovovať strojový park. Až v prvej polovici 80. rokov na nepriaznivú situáciu reagovalo Poldi Kladno. Začali vyrábať posledný typ lokomotívy DH 120, motorovú lokomotívu s motorom LIAZ s hydrodynamickým prenosom výkonu. V Poldi Kladno vyvinuli pôvodne túto lokomotívu pre rozchod 700 milimetrov, na žiadosť podbrezovských železiarní ju upravili na rozchod 760 milimetrov. A tak boli do vozového parku dokúpené tri lokomotívy. Úzkorozchodná trať začala prekážať pri práci po odstavení pecí pred výstavbou jednej, modernej elektrickej oblúkovej pece. Postupne bola preto zdemontovaná. Využívanie úzkorozchodnej trate bolo ukončené 27. októbra 1992, kedy sa nachádzali v objekte železiarní ešte posledné vlečky.

Viete, že...

za deň vzniku železnice na Slovensku sa považuje 21. august 1848, kedy prišiel na Slovensko, do Bratislavy, prvý parný vlak?

V roku 1840 bol otvorený prvý úsek konskej železnice z Bratislavy do Svätého Jura. Najšpičkovejšie obdobie pre železnice nielen na Slovensku, ale aj v Európe, bolo na prelome 19. a 20. storočia. Vtedy bola železnica na vrchole techniky a nebola ohrozená cestnou a inou dopravou. Na Slovensku sa podarilo zachovať 150 rušňov a vozňov. Zbierka parných lokomotív obsahuje 30 kusov, z toho je zreštaurovaná viac ako polovica, asi osem z nich jazdí.

Kupón č. 7

Súťažná otázka č. 7:

Kedy bola zastavená výroba koľajníc v Podbrezovej?

Ak vám chýba odpoveď z niektorého kola, môžete použiť prvého žolíka a odpovedať aj na otázku: **Kedy bola spustená železnica medzi Podbrezovou a Banskou Bystricou?**

Odpoveď: .....

.....

Odpoveď žolík: .....

.....

Meno a priezvisko, os. číslo, prevádzkareň/útvar: .....

.....

Správne odpovede zasielajte na vystrihnutom kupóne do redakcie Podbrezovana, najneskôr do desiatich dní od vydania aktuálneho čísla.

DVOJTÝŽDENNÍK ŽELEZIARNÍ PODBREZOVÁ a.s.
PODBREZOVAN
ZALOŽENÝ V ROKU 1930

Od 17. marca dostávajú zamestnanci balenú stravu

Sortiment balíčkov sa rozšíril

O. Kleinová
noviny@zelpo.sk

Na základe rozhodnutia vedenia ŽP a.s., v súvislosti s opatreniami týkajúcimi sa ochrany pred koronavírusom, od 17. marca 2020 v ŽP Gastroservis podávajú len balenú stravu. Ako to vyzerá v praxi? Opýtali sme sa riaditeľa dcérskej spoločnosti zabezpečujúcej stravovanie zamestnancov ŽP a.s. a dcérskych spoločností Jozefa Krellu.

Ako sa vám darilo zabezpečovať toto nevyhnutné opatrenie v priebehu uplynulých týždňov? Bol o balíčky záujem?

- Jedným z prvých rozhodnutí súvisiacich so zabránením šírenia koronavírusu, bolo zo strany vedenia ŽP a.s., opatrenie, že budeme podávať dva druhy bagiet formou balenej stravy, aby sa zabránilo zhromažďovaniu stravníkov.

Tento režim bol zavedený od utorka, 17. marca 2020. Stravníci prichádzali po jednom k stolíku, kde si preberali balíček. Denne sme vydali v troch zmenách tisíc až tisícdvesto balíčkov.

Sortiment je však širší...

- Zamestnanci si môžu vybrať buď bagetu (druhy obmieňame) alebo potravinový balíček s obsahom trvanlivých potravín, ako to bolo v ponuke pri výdaji teplých jedál. Stáva sa, že zamestnanci požadujú individuálne dopĺňať balíčky potravinami podľa svojich predstáv, každý si však musí uvedomiť, že toto je mimoriadna situácia a vážna aj z pohľadu nášho zásobovania surovinami a ostatným tovarom. Aj napriek tomu sa snažíme hľadať spôsoby, ako by sme mohli sortiment spestriť s vedomím, že musíme dodržať prísne opatrenia. A tak vedenie ŽP schválilo, že od 30. marca 2020 ponuku rozširujeme. Od uvedeného dátumu si stravníci môžu objednávať stravu podľa týždenného jedálneho lístka. V ponuke je jedno jedlo, ktoré si zamestnanci objednávajú prostredníctvom intranetu a internetu. Jedlo si môžu objednať deň vopred, do desiatej hodiny. Ponuka „na voľno“ formou balíčkov s bagetou alebo potravinových balíčkov stále platí. Pokúšame sa robiť maximum preto, aby sme uspokojili stravníkov, samozrejme, v súlade

ŽP GASTRO servis, s.r.o
P. O. Box 25, 976 81 Podbrezová

s dodržiavaním všetkých platných obmedzení.

Dodržiavajú stravníci určené pravidlá? Nevyskytujú sa problémy?

- Myslím, že naši stravníci si zo dňa na deň viac uvedomujú nevyhnutnosť podriadiť sa pravidlám. Akceptujú ich, nosia rúška a sú disciplinovaní. Nemáme s nimi problémy.

Ako sa podpísala súčasná situácia na chode vašej spoločnosti?

- Prechodom na takzvaný núdzový režim sme museli urobiť aj my určité opatrenia, vzhľadom na obmedzený chod si časť zamestnancov čerpá dovolenku, čo sa týka dezinfekčných opatrení, náš charakter práce si vyžaduje prísne dodržiavanie hygieny bežne, teraz sme ich však ešte sprísnili. Nachádzame sa v zložitej dobe, každý si uvedomuje vážnosť situácie a aj keď si v tomto momente v duchu prajeme, aby sme mohli zabezpečovať stravovanie aspoň takýmto spôsobom, verím, že disciplinovanosťou a zodpovedným prístupom každého z nás dokážeme preklenúť toto obdobie a čoskoro sa vrátime opäť do normálneho pracovného režimu.

Takto to vyzerá pri výdaji stravy v starom závode. Foto: ŽP Gastroservis

Chránia pľúca pred vírusom

Zdroj: Rady starej mamy

Pľúca sú mimoriadne citlivý orgán, ktorý neúnavne a nepretržite zásobuje telo kyslíkom a odvádza z neho odpadový oxid uhličitý.

Každé respiračné ochorenie však môže oslabiť ich fungovanie, čo sa prejaví únavou, slabosťou a stratou energie v dôsledku nedokysličenia organizmu. Čo pomôže pľúcam, aby sa rýchlejšie zregenerovali?

1. Cesnak a cibuľa

Všetky cibule, vrátane póru a pažítky, majú silné protizápalové účinky vďaka vysokému obsahu alicínu, ktorý patrí medzi antioxidanty a pomáha bojovať proti infekciám. Čerstvý cesnak a cibuľa zlepšujú vykašliavanie a čistia dýchacie cesty.

2. Jablká

Obsahujú pestrú zmes vitamínov a flavonoidy, ktoré pomáhajú udržiavať zdravé dýchacie cesty. Britskí vedci zistili, že ľudia, ktorí denne zjedia dve až päť jabĺk, majú o 32 percent nižšie riziko rozvoja astmy ako tí, ktorí jablko zjedia iba občas.

3. Kapusta

Takisto aj brokolica, karfiol a kel sú bohaté na organické zlúčeniny síry, napríklad izotiokyanát, ktoré

Ilustračné foto: pexels.com

podľa vedcov chránia pred chorobami pľúc, vrátane rakoviny. Navyše zelená zelenina, bohatá na chlorofyl, čistí krv.

4. Zázvor

Ostrú, až štipľavú chuť tohto koreňa spôsobuje látka gingerol, preto patrí medzi najlepšie prírodné čističe pľúc od škodlivých látok. Ak ho nemáte radi, vyskúšajte štipľavé reďkovky alebo čili papričky.

Ilustračné foto: pexels.com

5. Kurkuma

Prášok z koreňa kurkumy má rovnako silné protizápalové vlastnosti ako cesnak a zázvor. Pri varení kurkumou nešetrite, pridajte ju do rizota, dusenej zeleniny i do mäsa.

6. Grapefruit

Nachádza sa v ňom veľké množstvo flavonoidu naringínu, ktorý pomáha vyčistiť pľúca od škodlivín vrátane karcinogénov ako je cigaretový dym. Zároveň podporuje regeneráciu tkanív v pľúcach.

7. Granátové jablko

Čistá šťava z granátových jabĺk je mimoriadne bohatá na antioxidanty, ktoré chránia pred rozvojom pľúcnych ochorení. Niektoré výskumy potvrdili, že dokáže zastaviť nádorové bujnenie pri rakovine pľúc.

Ako používať rúško

Pochopiteľne, nie sme na to zvyknutí, je to pre nás nová situácia. Problém s ich nedostatkom si mnohí vyriešili domácky vyrobenými, ale aby sme dodržali zásady, ktoré si vyžaduje používanie rúška, aby sa neminulo účinku, musíme vedieť, že:

1.) Používajte vždy čisté rúška. Jednorazové nepoužívajte viackrát, po použití ich vždy vyhoďte.
2.) Noste rúška počas celého pobytu medzi ľuďmi, neskladajte si ich a nezakladajte nanovo.
3.) Rúška chránia len v spojení s častým a dôkladným umývaním rúk.
4.) Pred založením rúška si umyte ruky mydlom a teplou vodou alebo použite dezinfekčný gél.
5.) Ak má rúško všitý kovový pásik, otočte ho tak, aby bol na hornej strane.
6.) Založte si elastické šnúrky za uši, alebo ak má rúško obyčajné viazanie, zaviažte si šnúrky na zátylku.
7.) Dbajte, aby rúško doliehalo na tvár, kovový pásik ohnite, aby presne dosadol na tvár. Dbajte, aby ste mali zakrytú aj bradu.
8.) Počas nosenia rúška by ste sa ho nemali dotýkať. Ak sa ho dotknete, hneď si umyte ruky.
9.) Ak počas používania rúško zvlhne, vymeňte ho.
10.) Pri skladaní dbajte na to, aby ste sa nedotkli prednej časti rúška. Rozviažte alebo zložte šnúrky a rúško vyhoďte do uzatvárateľného odpadového koša.
11.) Umyte si ruky mydlom a teplou vodou alebo použite dezinfekčný gél.

Nedodržanie disciplíny môže ublížiť

O. Kleinová
noviny@zelpo.sk

Obdobie, ktoré momentálne prežívame, je pre nás doposiaľ nepoznaným. Nikto z nás nemá skúsenosti s niečím podobným a každý deň nás sprevádzajú zmiešané pocity, všetko je to ako jeden zlý sen. Odovzdane prijímame rozhodnutia, len aby sme sa vyhli hrozbe ochorenia seba i svojich blízkych.

Život sa spomalil, ale kontaktu s vonkajším svetom sa nevyhneme. Aj napriek tomu, že väčšina z nás sa podriaďuje tomu, čo nám má všetkým pomôcť, aj napriek tomu, že každý deň v médiách počúvame, aké je dôležité byť zodpovednými a disciplinovanými, stále to nestačí.

Ešte mnohí akoby nechápali vážnosť situácie. Stále stretávame ľudí bez rúšok, ešte stále vidíme, ako sa niekto dokáže bezočivo prehrabávať v pečive, bez toho, aby sa unúval založiť si rukavice, ľudia nechápu, čo je to dvojmetrový odstup pri nákupoch a že do obchodu majú vstupovať len v obmedzenom počte. Dôchodcovia nad 65 rokov majú síce vyhradený čas na nákup so zámerom ich ochrany, majú možnosť využiť aj

Prvým opatrením, ktorým sa chránime pred koronavírusom, je nosenie rúška. V našej fabrike je samozrejmosťou. Foto: I. Kardhordová

pomoc iných, pretože v takýchto situáciách sa medzi Slovákmi vždy prejavuje spolupatričnosť a súdržnosť, ale nie. V rámci denne zaužívaného režimu si niektorí vyjdú do obchodov aj počas vychádzky a súdiac podľa tovaru, ktorý si kupujú, je evidentné, že nejde o nevyhnutný tovar, ale nákup z dlhej chvíle. Aj dnes ešte vidíme skupinky mladých výrastkov bez rúšok a v hlúčikoch sa zabávajú, akoby sa ich toto všetko netýkalo alebo to nedokážu pochopiť?

Denne sledujeme štatistiky a v duchu sa modlíme, aby sme sa z toho zlého sna už prebudili. Nikto nevie jednoznačne odpovedať na niektoré otázky súvisiace s koronavírusom. Vieme však, že disciplinovaný a zodpovedný prístup k dodržiavaniu všetkých opatrení je to, čo sa očakáva od nás všetkých. A žiaľ, poznáme aj hrozby, ktorým čelíme, ak ich nebudeme akceptovať.

Spomienky

Dňa 28. marca uplynulo šesť rokov, čo nás navždy opustila naša milovaná manželka, mama a starká

Anka LANGOVÁ z Podbrezovej.

Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.

S láskou a úctou spomínajú manžel, dcéra a syn s rodinami

...

Dňa 29. marca sme si pripomenuli dvadsaťdva rokov odvtedy, ako nás navždy opustila naša milovaná dcéra, mama, sestra a kolegyňa

Anna HRUBOŠOVÁ z Brezna.

S láskou spomína rodina a bývalí spolupracovníci zo ŽP Informatika

...

„Už navždy prestali pre teba hviezdy svietiť, už navždy prestalo pre teba slnko hriať, ale tí čo ťa mali radi, nikdy neprestanú na teba spomínať."

Dňa 13. apríla si pripomenieme siedme smutné výročie odvtedy, ako nás navždy opustila naša drahá mama a stará mama

Zuzana PALIDEROVÁ z Podbrezovej.

Spomíname s láskou a úctou

...

„Čas plynie, smútok zostáva, strata milovaného bolieť neprestáva..."

Dňa 13. apríla uplynie osem rokov odvtedy, ako nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a starý otec

Jozef ŠTELLER z Podbrezovej.

S láskou a úctou spomína manželka, dcéry Lucia a Dana a vnúčatá Michal a Dominika

...

„Sú ľudia, ktorí pre nás znamenajú viac, ako ostatní, o to ťažšie je naučiť sa bez nich žiť."

Dňa 14. apríla uplynú dva roky odvtedy, ako nás navždy opustila drahá mamička, babi, starká a prastará mama

Mária ZVARÍKOVÁ z Podbrezovej.

Spomíname s úctou a láskou.

Dcéra a synovia s rodinami

...

„Len kytičku kvetov z lásky na hrob môžeme dať, spokojný spánok priať, tichú modlitbu odriekať a s bolesťou v srdci spomínať."

Dňa 15. apríla uplynú tri roky odvtedy, ako nás navždy opustil manžel, otec, starý otec, brat a švagor

Ján BALCO z Podbrezovej.

S láskou a úctou spomínajú manželka, syn, vnuci Radovan, Patrik, Andrejka a ostatná rodina

...

„Očiam už vzdialený, ale srdciam navždy blízky..."

Dňa 19. apríla uplynie druhý smutný rok odvety, ako nás navždy opustil náš milovaný manžel, ocko a starký

Dr. Titus KŇAZÍK z Podbrezovej.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

Manželka a deti s rodinami

...

„S tichou spomienkou k tvojmu hrobu chodíme, kvety položíme a s láskou na teba spomíname."

Dňa 19. apríla uplynie pätnásť rokov, ako nás navždy opustil manžel, otec a starý otec

Jozef BOHÁČIK z Pohronskej Polhory.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

S láskou spomínajú manželka, deti s rodinami, vnúčatá s rodinami

Jazykové okienko

Zdroj: Slovník slovenského pravopisu

Denne komunikujeme prostredníctvom elektronickej pošty a žiaľ, denne sa stretávame aj s prešľapmi voči pravopisu. Veľmi dôležité je si uvedomiť, že aké sú dôležité interpunkčné znamienka vo vetách. Ak ich nepoužijeme správne, jednoliata veta nadobudne úplne iný význam.

V e-mailoch často používame oslovenie Vy, Váš/vy, váš

- Podľa Pravidiel slovenského pravopisu sa zámená Vy a Váš píšu s veľkým začiatočným písmenom iba v tom prípade, keď odosielate e-mail alebo list buď jednému konkrétnemu adresátovi, alebo skupine príjemcov (napríklad firme). Ak používate tieto zámená v reklamných a iných popisoch, oslovujete malým písmenom na začiatku - vy a váš.

Je častokrát správne?

- Ak chceme vyjadriť frekvenciu nejakého deja, vyjadríme sa veľakrát, často, mnohokrát. Je správne aj vyjadrenie častokrát? Staršie slovníky slovenského pravopisu síce pripúšťajú túto možnosť, ale jazykovedci dnes odporúčajú skôr ekvivalent často.

Jedná sa alebo ide o?

- V našom jazyku existuje zvratné sloveso jednať sa iba vo význame „dohovárať sa o cene pri kúpe alebo predaji". Môžete ho využiť v spojení jednať sa na trhu alebo napr. jednať sa s dodávateľom. Sloveso jednať je ešte stále zaužívané v takýchto spojeniach: jedná sa o problém, jedná sa o tento druh tovaru, čo nie je správne. Spisovne by sme napísali: ide o problém, ide o tento druh tovaru. Ukážme si to na konkrétnych vetách.

Nesprávne: Jedná sa o slabú mieru konverzií, na ktorej treba pracovať. Jedná sa o druh tovaru, ktorý je veľmi špecifický.

Správne: Ide o slabú mieru konverzií, na ktorej treba pracovať. Ide o druh tovaru, ktorý je veľmi špecifický.

Jar objektívom I. Kardhordovej

V marci odišli

do predčasného starobného dôchodku

Peter BAKOŠ
Ján CHMELKO
Alena KOHÚTIKOVÁ
Jaroslav KOSTELNÝ
Miroslav MIŽIČ
Mária PAČESOVÁ
Ján ŠUCHANČOK

do starobného dôchodku

Ján FIGLUŠ
Ľubomír KOVÁČ
Jozef KUBÁŇ
Alžbeta LAUKOVÁ
Ján LENDÁCKY
Ján MAKKI

V mene vedenia akciovej spoločnosti Železiarne Podbrezová im ďakujeme za odvedenú prácu a do ďalších rokov života želáme veľa slnečných dní.

V apríli blahoželáme

Pracovné jubileá

25 rokov
Štefan BELKO
Dušan ČECH
Peter JAMBRICH

30 rokov
Stanislav DIBDIAK
Renáta KUMŠTÁROVÁ
Svetozár SEMANČÍK
Gabriela ŠTULRAJTEROVÁ
Peter ŠVANTNER

35 rokov
Miroslav BARTOŠ
Katarína DANČOVÁ
Mgr. Ivan LALUŠKA
Peter POKOŠ
Tomáš RAJCHEL

40 rokov
Nadežda SMOLOVÁ
Vladimír ŠVANTNER

Životné jubileá
Jana ENGLEROVÁ
Ján HALAJ
Slavomír HUSENICA
Jozef KUČERÁK
Pavol KUPEC
Jaroslav KUREK
Ľuba MEDVEĎOVÁ
Alena PATRÁŠOVÁ
Stanislava SCHMIDTOVÁ
Jozef SMUGALA
Tibor AMTMANN
Zuzana CHLÁDEKOVÁ
Jana KOVÁČIKOVÁ
Janka KVIETKOVÁ
Ladislav ANTAL
Ing. Jozef BÚLIK
Ján DROPČO
Pavol GIERTL
Katarína JÁNOŠÍKOVÁ
Bibiana KOŠÍKOVÁ
Vladimír ŠVANTNER

Autor: PK	kilonewton	EČV Revúcej	pripni, upevni	pahreba	osobné zámeno	☺	voláte, pozývate	poranenia	orgány sluchu	berýlium (chem.)	☺	tamten, henten	značka automobilov	sodík (chem.)	citoslovce bolesti
nemilosrdne						drevenica / triesky					oblok / robil otvory do dreva				
T2															
☺	dovedna	nesúhlas po anglicky / T1			prišiel som (lat.) / sonografia (hov.)					ženské meno / epidémia				potomkovia	pochybenie, mýlka
oddychuj v spánku				časti zápasu / malá strelná zbraň					zn. nákl. automobilov / druh zákusku				predložka / kráľ zvierat		
EČV Prešova			časť oceánu / ohľaduplnosť					tenisový úder / požívať tekutinu				obruba / T3			
soli kyseliny octovej							okenné dosky / povala, strop (nár.)								
veľmi pršalo						ihličňan / vojenská jednotka				chytal, poľoval / inými slovami (lat.)					
zhotoví na krosnách					malá plť / vodácky pozdrav										
Pomôcky: UHU, VENI	Prípravný závodný výbor	zhotovovalo tkaninu / Ivan (dom.)						otravné látky / plápolaj, buď v plameňoch							
požívaj tekutinu			sova (zast.) / young lady				posuň, pohni / EČV Ružomberka								
T4															
kričí, ziap						vápencové pohorie									

Duch veľkonočných sviatkov je spojený s láskou a nádejou. Nech tento ... (dokončenie v tajničke).

DVOJTÝŽDENNÍK ŽELEZIARNÍ PODBREZOVÁ a.s.
PODBREZOVAN
ZALOŽENÝ V ROKU 1930

Biatlonisti uzavreli sezónu medzinárodnými pretekmi

Mgr. Peter Kazár

Záver biatlonovej sezóny sa v súvislosti s bezpečnostnými opatreniami naprieč celou Európou niesol v znamení zrušených podujatí a predčasného ukončenia sezóny. Juniori sa po absolvovaní náročného februárového tréningového bloku a kvalifikačných pretekov presunuli v úvode marca do nemeckého Arberu, kde absolvovali vydarené tretie kolo juniorského IBU pohára.

ODDIEL BIATLONU ŽELEZIARNE PODBREZOVÁ

Viac ako polovicu reprezentácie Slovenska tvorili členovia biatlonového oddielu ŠK Železiarne Podbrezová. Ema Kapustová zažila v juniorskej kategórii úspešnú premiéru a v konkurencii starších pretekárok z 25 krajín sveta obsadila výborné 9. miesto v superšprinte. K tomu pridala aj 43. miesto z rýchlostných pretekov. Zuzana Remeňová, ktorá sa zmestila do výpravy doslova len na poslednú chvíľu ako náhradníčka, napokon zaznamenala dve veľmi dobré umiestnenia v podobe 11. miesta v superšprinte a 16. miesta v rýchlostných pretekoch. Lukáš Ottinger po nevydarenom superšprinte, kde skončil na 53. mieste, nenechal v rýchlostných pretekoch nič na náhodu a s výbornou streľbou finišoval desiaty. Mária Remeňová podávala pekné výkony a zásluhou 33. a 30. miesta dokázala v obidvoch štartoch bodovať. Ako náhradník sa zásluhou vydarených majstrovstiev Slovenska do výpravy dostal na miesto juniora aj náš dorastenec Filip Bury, ktorý s bojovným nasadením na trati a relatívne peknými streľbami absolvoval svoje prvé juniorské preteky, kde obsadil konečné 78. miesto v superšprinte a 72. miesto v rýchlostných pretekoch.

Po tejto úspešnej previerke sa naša reprezentácia doplnená o dvoch juniorov – nášho bývalého člena Tomáša Sklenárika so Samuelom Hubačom, presunula do dejiska európskeho juniorského šampionátu, známeho tirolského strediska v rakúskom Hochfilzene. V Tirolsku už v tom čase začínali všade viditeľné opatrenia, ktoré vyvrcholili zmenami súťažného programu a napokon aj ukončením súťaží v polovici harmonogramu.

Naši reprezentanti v Rakúsku absolvovali vytrvalostné a rýchlostné preteky a po veľmi sľubných výkonoch na generálke v Nemecku nedokázali v takmer totožnej konkurencii zabojovať o lepšie umiestnenia. Na majstrovstvách Európy juniorov sa každý rok stretáva veľká konkurencia, pretože sú spojené juniorské i dorastenecké kategórie a z najlepších krajín môžu nastúpiť až siedmi pretekári. Preto je často presadiť sa na týchto pretekoch náročnejšie ako na majstrovstvách sveta.

Ema Kapustová potvrdila skvelú formu a v nemeckom Arberi skončila na výbornom deviatom mieste v superšprinte. Na snímke A. Nociarovej počas februárových M-SR v biatlone

Krásne, ale mimoriadne teplé počasie na čisto prírodnom snehu pripravilo pre našich servisných technikov zložité podmienky na hranici regulérnosti a aj napriek vysokému nasadeniu sme nedokázali zmazať materiálny odstup za najlepšími európskymi tímami. Najlepším umiestením napokon bolo 47. miesto Márie Remeňovej v rýchlostných pretekoch, ktorá pridala ešte 55. miesto vo vytrvalostných pretekoch. Zuzana Remeňová skončila vo vytrvalostných pretekoch o jednu priečku pred sestrou Máriou, keď finišovala na 54. mieste, v rýchlostných pretekoch zaznamenala 57. miesto. Menej sa tentokrát darilo Eme Kapustovej, ktorá po nevydarených vytrvalostných pretekoch, ktoré nedokončila, skončila v rýchlostných pretekoch na 71. mieste. Okrem troch našich junioriek sme mali v Hochfilzene zastúpenie aj v kategórii juniorov vďaka Lukášovi Ottingerovi, ktorému nevyšli celkom podľa predstáv vytrvalostné preteky, kde bol v cieli na 83. mieste, výrazne si však polepšil v rýchlostných pretekoch, kde mu patrilo 59. miesto.

Ďalšie bezpečnostné opatrenia vlády SR a napokon aj zrušenie juniorských majstrovstiev Európy v biatlone, nás prinútilo k predčasnému opusteniu dejiska šampionátu.

V marci našich pretekárov ešte mali čakať vrcholné preteky pre mladších dorastencov v podobe pretekov olympijských nádejí v Poľsku a tradičné ukončenie zimnej sezóny na majstrovstvách Slovenska v bežeckom lyžovaní na Štrbskom Plese. Uvedené preteky boli zrušené a momentálne už všetci členovia oddielu biatlonu využívajú posledné dni, kedy sa ešte dá lyžovať, na individuálne tréningy.

Výprava biatlonovej reprezentácie Slovenska na 3. kole juniorského IBU pohára v Arberi. Horný rad zľava: Peter Kazár – tréner a vedúci výpravy, Lukáš Ottinger, Filip Bury, Peter Golian, Roman Reguly – servis lyží, Jaroslav Kamenský – tréner, Samuel Závalec – servis lyží. Dolný rad zľava: Mária Remeňová, Lucia Michaličková, Zuzana Remeňová, Ema Kapustová a Júlia Machyniaková.

Naši mladí kolkári víťazmi dorasteneckej ligy východ

Bystrík Vadovič, tréner mládeže

Základná časť kolkárskej dorasteneckej ligy bola odohraná dvojkolovo. Počas sezóny si nové osobné rekordy na 120 hodov vytvorili Andrej Balco – 604, Matúš Bánik – 603, Zuzana Lopušná – 567, Šarlota Sabová – 568 a Kristián Soják – 618.

KOLKÁRSKY ODDIEL ŽELEZIARNE PODBREZOVÁ

Veľmi milo v dorasteneckej lige prekvapilo naše „béčko“ v zložení Zuzana Lopušná, Šarlota Sabová, Lucia Oszagyanová, Matúš Bánik a Andrej Balco. Toto družstvo dokázalo vyhrať v základnej časti nad silnejšími družstvami ako Lokomotíva Vrútky, ŠKK Trstená či KK Sučany. Dokonca porazilo aj naše „áčko“ na domácich dráhach. Člen „A“ družstva Filip Bánik ako 16-ročný dostal šancu zahrať si aj v extralige a v interlige za mužov a svojimi výkonmi určite nesklamal.

Tabuľka základnej časti:

1. ŠK Železiarne Podbrezová „A“ – 26 bodov, 2. ŠKK Trstená – 22 bodov, 3. FTC Fiľakovo – 22 bodov, 4. KK Sučany – 20 bodov, 5. TJ Veľký Šariš – 18 bodov, 6. ŠK Železiarne Podbrezová „B“ – 18 bodov, 7. TJ Vrútky – 12 bodov, 8. Tatran Spišská Nová Ves – 6 bodov, 9. PKŠ Košice – 0 bodov.

Pri rovnosti bodov pri niektorých družstvách rozhodovalo skóre.

Po základnej časti mali nasledovať štyri finálové turnaje o majstra Slovenska, kde sa proti sebe mali stretnúť tri najlepšie družstvá zo západu – TJ Rakovice, MKK Stará Turá, Inter Bratislava a tri najlepšie družstvá z východu – ŠK Železiarne Podbrezová „A“, ŠKK Trstená a FTC Fiľakovo. Prvý finálový turnaj sa odohral v Trstenej. Naše družstvo skončilo tesne na druhom mieste, keď na prvé TJ Rakovice stačilo hodiť o 18 kolov viac.

Výsledky prvého finálového turnaja v Trstenej:

1. TJ Rakovice – 2237, 2. ŠK Železiarne Podbrezová „A“ – 2220, 3. ŠKK Trstená – 2208, 4. FTC Fiľakovo – 2097, 5. Inter Bratislava – 2093, 6. MKK Stará Turá – 2017.

Za naše družstvo hrali: Filip Bánik – 571, Andrej Balco – 574 (náš najlepší hráč), Naďa Poliaková – 524, Daniela Mócová bola vystriedaná v 30. hode za Kristiána Sojáka – 551.

Druhý finálový turnaj sa mal odohrať na kolkárni v Starej Turej. Slovenský kolkársky zväz zatiaľ oficiálne sezónu neukončil a turnaje by sa mali dohrávať, ak to situácia dovolí. Na základe rozhodnutia krízového štábu a hlavného hygienika SR súvisiacim so šírením koronavírusu (COVID-19), vedenie ŠK Železiarne Podbrezová z dôvodu prevencie a ochrany zdravia všetkých členov zrušilo tréningový proces všetkých družstiev od 12. marca 2020 až do odvolania.

Naše družstvo skončilo v rámci prvého finálového turnaja v Trstenej na druhom mieste

Podbrezovan – vydáva akciová spoločnosť Železiarne Podbrezová. Vychádza v párnych týždňoch v piatok. Uzávierka aktualít v párnom týždni v pondelok. Šéfredaktorka: Mgr. Petra Motyčková, redaktor: Mgr. Tomáš Kubej. Redakčná rada – predseda: Ing. Martin Domovec, členovia: Ing. Alena Kvačkajová, Ing. Pavol Kühnel, Ing. Soňa Roštárová, Ing. Ľuboš Ďurinďák, Ing. Miriam Pindiaková, Ing. Pavel Valent, Ing. Miroslav Zázrivec, Ing. Tomáš Bevilaqua. Redakcia a administratíva: Železiarne Podbrezová a.s., Kolkáreň 35, 976 81 Podbrezová, telefón: 048 645 2711, 2714, fax: 048 645 2713, e-mail: noviny@zelpo.sk, www.zelpo.sk. Tlač: HLP grafik, s.r.o., evidenčné číslo: 15/1994. ISSN: 2453 - 7381